

Η ιστορία της χειραψίας

Παγγού Αγγελική

A3

Τι είναι η χειραψία?

- Η χειραψία είναι ο πιο διαδεδομένος χαιρετισμός στο κόσμο.
- Η χειραψία είναι παγκοσμίως διαδεδομένη, σύντομη παράδοση χαιρετισμού ή αποχωρισμού, στην οποία δύο άτομα πιάνουν το ένα το χέρι του άλλου, που στις περισσότερες περιπτώσεις συνοδεύεται από μια σύντομη κίνηση προς τα πάνω και προς τα κάτω των πιασμένων χεριών.
- Χειραψία γίνεται στην αρχή μιας γνωριμίας, στον αποχαιρετισμό, ως ένδειξη συγχαρητηρίων ή ευγνωμοσύνης και για το κλείσιμο μιας συμφωνίας.
- Στον αθλητισμό, η χειραψία μεταξύ των αντιπάλων είναι δηλωτική του πνεύματος του «ευ αγωνίζεσθαι».

Η εξερευνήτρια και
παλαιοανθρωπολόγος,
Έλα Αλ-Σαμάχι αναφέρει
πως «η χειραψία δεν είναι
μόνο πολιτισμικό στοιχείο,
αλλά και βιολογικό,
εγγεγραμμένο στο DNA
μας»

Από που προήλθε η χειραψία?

- Η επικρατέστερη θεωρία για την καταγωγή της χειραψίας είναι ότι ξεκίνησε από τους ανθρώπους των σπηλαίων ως χειρονομία ειρήνης, αλλά και ελαφρώς ως ένδειξη... καχυποψίας.
- Η χειραψία μπορεί να προήλθε από την προϊστορία ως επίδειξη ειρηνικής πρόθεσης, καθώς δείχνει ότι το χέρι δεν κρατά κανένα όπλο.
- Μια άλλη πιθανότητα είναι ότι προήλθε ως μια συμβολική χειρονομία αμοιβαίας δέσμευσης σε έναν όρκο ή υπόσχεση: δύο χέρια που σφίγγουν το ένα το άλλο αντιπροσωπεύουν τη σφράγιση ενός δεσμού.

Ιστορική αναδρομή της χειραψίας

- Η προϊστορικοί μας πρόγονοι άφηναν αποτυπώματα με τα χέρια τους σε τοίχους σπηλαίων για να μεταδώσουν μηνύματα.
- Οι χιμπατζήδες κάνουν ένα είδος χειραψίας με τα δάχτυλα που σημαίνει «ας τα ξαναβρούμε».
- Και οι Νεάντερνταλ υποθέτουμε ότι έκαναν χειραψία.
- Είναι γνωστή και σε φυλές απομονωμένες από τον υπόλοιπο κόσμο.
- Τον Μάρτιο του 2020 οι άνθρωποι έπαψαν να χρησιμοποιούν τη χειραψία λόγω της πανδημίας Covid 19.
- Το ίδιο συνέβη και κατά την πανδημία της «ισπανικής γρίπης».

Η αρχαιότερη απεικόνιση χειραψίας

- 9^{ος} αιώνας π.Χ.
- Πόλη Νιμρούντ, Ιράκ
- Απεικονίζει τον Ασσύριο βασιλιά Σαλμανέσερ Γ' να σφίγγει το χέρι του Βαβυλώνιου βασιλιά Μαρντούκ Ζακίρ Σούμι Α'.

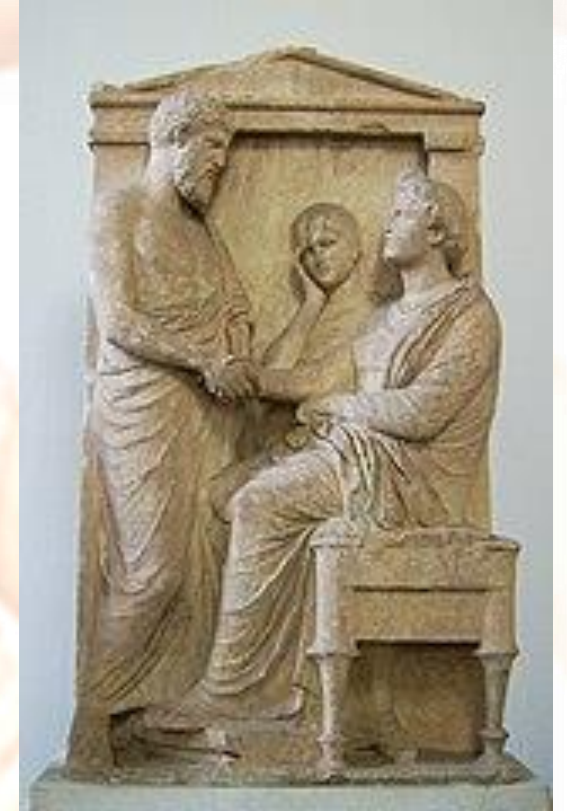

Αρχαία Ελλάδα

- Τα αρχαιολογικά ερείπια και τα αρχαία κείμενα δείχνουν ότι η χειραψία ασκούνταν στην αρχαία Ελλάδα ήδη από τον 5ο αιώνα π.Χ.
- Ονομαζόταν δεξίωση, γιατί πρότειναν το δεξί χέρι
- Ο Όμηρος έκανε πολλές αναφορές στην Ιλιάδα και την Οδύσσεια για τη χειραψία, ως επίδειξη εμπιστοσύνης, ενώ απεικονίζεται και στην τέχνη, τις τοιχογραφίες και τα αγάλματα.
- Σε όλο τον αρχαίο κόσμο, η χειραψία έχει απεικονιστεί σε αγγεία, ταφόπλακες και πέτρινες πλάκες με σκηνές γάμων, που δείχνουν συμφωνίες με τους θεούς, νεαρούς πολεμιστές που φεύγουν για τον πόλεμο, και τους πρόσφατα νεκρούς που φτάνουν στην επόμενη ζωή.

Η Ήρα και η Αθηνά δίνουν τα χέρια

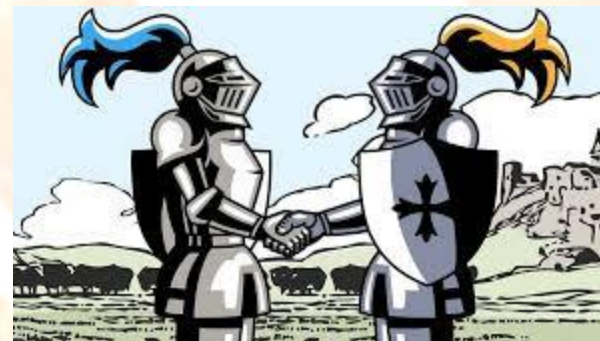

Ταφική στήλη των
Θρασέα και
Ευανδρίας.
Μάρμαρο, περ. 375–
350 π.Χ.
Antikensammlung
Βερολίνο

Μεσαίωνας

- Στη Μεσαιωνική Ευρώπη οι ιππότες έκαναν χειραψία μεταξύ τους για να δουν εάν θα έπεφταν κρυμμένα όπλα.
- Τον 17ο και τον 18ο αιώνα, πιστεύεται ότι οι Κουάκεροι (μέλη της «Θρησκευτικής Κοινωνίας των Φίλων», Χριστιανικής Ομολογίας η οποία εμφανίστηκε τον 17ο αιώνα στην Αγγλία με πρωτεργάτη τον Γεώργιο Φοξ) υιοθέτησαν την χειραψία ως χαιρετισμό.
- Μέχρι το 1800 είχε καθιερωθεί σε τέτοιο βαθμό που εκδόθηκαν και εγχειρίδια για τη σωστή χειραψία.
- Η δημοτικότητα της χειραψίας στις ΗΠΑ θεωρείται ότι προέρχεται από αυτήν την παράδοση.

Η χειραψία στον κόσμο

Γενικότερα, σε διάφορες χώρες άλλη σημασία έχει η διάρκεια και η ισχύς μιας χειραψίας, ενώ συνοδεύονται και από διάφορες κινήσεις.

- Στις δυτικές χώρες, η σφιχτή χειραψία είναι ένδειξη δύναμης και αυτοπεποίθησης.
- Αντίθετα, στις ανατολικές χώρες προτιμάται μία πιο «αδύνατη» χειραψία, ένδειξη σεβασμού και ισορροπημένου χαρακτήρα.
- Στην Κίνα και την Κορέα, ο μεγαλύτερος σε ηλικία τείνει πρώτος το χέρι του.

Γιατί κάνουμε χειραψία; Μία ενδιαφέρουσα θεωρία

- Σε μια μελέτη του 2015, ερευνητές στο Ισραήλ κατέγραψαν σε βίντεο τις χειραψίες ανάμεσα σε εκατοντάδες αγνώστους και ανακάλυψαν ότι σχεδόν το ένα τέταρτο των συμμετεχόντων, αμέσως μετά, μύριζαν το χέρι τους.
- Ανέπτυξαν έτσι τη θεωρία ότι η χειραψία ίσως ασυναίσθητα να χρησιμοποιείται για να ανιχνεύσουμε χημικά σημάδια, και πιθανούς τρόπους επικοινωνίας όπως κάνουν και τα υπόλοιπα ζώα, μυρίζοντας το ένα το άλλο.

Διάσημες

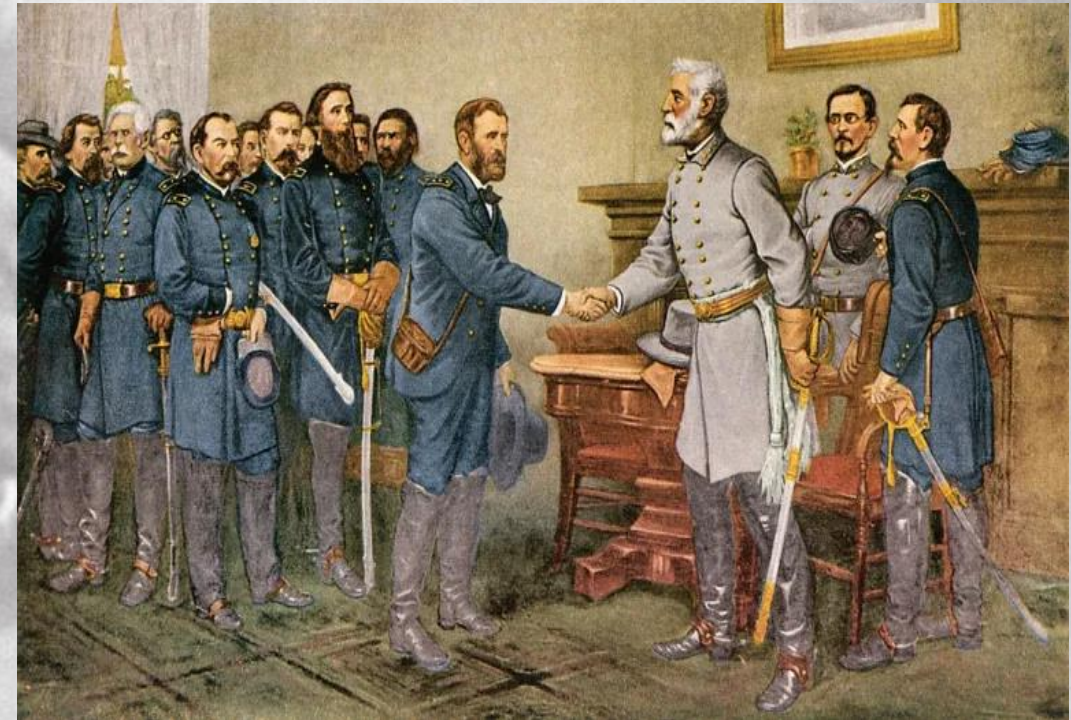

Χειραψίες

Στρατηγός Γκραντ - Στρατηγός Ρόμπερτ Λι

- Το 1865 ο στρατηγός Ρόμπερτ Λι συνειδητοποίησε ότι το μόνο που του έμενε να κάνει ήταν να παραδοθεί αυτός και ο στρατός του στον στρατηγό Γκραντ.
- Αυτό θα ήταν η αρχή του τέλους για τον αιματοβαμμένο αμερικανικό εμφύλιο Βορρά-Νότου.
- Στις διαπραγματεύσεις που κράτησαν 2,5 ώρες αποφασίστηκαν επακριβώς οι όροι της παράδοσης του Νότου, και οι δύο στρατηγοί αποχαιρέτιστηκαν με θερμή χειραψία.
- Όταν μάλιστα ο Λι ανέφερε στον στρατηγό των Βορείων ότι οι άντρες του είχαν ξεμείνει χωρίς φαγητό για μόλιες ημέρες, ο Γκραντ κανόνισε να παραδοθούν επιτόπου 25.000 μερίδες φαγητού στους πεινασμένους Νότιους.

Ντέξτερ Κινγκ - Τζέιμς Ερλ Ρέι

- Η ιδιαίτερη αυτή συνάντηση έλαβε χώρα το 1997 στο νοσοκομείο της πολιτειακής φυλακής του Τενεσι ανάμεσα στον Ντέξτερ Κινγκ, τον γιο του δολοφονημένου ηγέτη του αφροαμερικανικού κινήματος Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, και τον Τζέιμς Ερλ Ρέι, τον καταδικασμένο δολοφόνο του πατέρα του.
- Ήταν η πρώτη φορά που οι δύο άντρες συναντιόνταν, γεγονός που σηματοδοτεί ταυτόχρονα την πρώτη δημόσια υποστήριξη της οικογένειας Κινγκ στους ισχυρισμούς του Ρέι ότι ήταν αθώος.

Ρίτσαρντ Νίξον - Έλβις Πρίσλεϊ

- Χωρίς επίσημη πρόσκληση ή οποιαδήποτε επικοινωνία ο Πρίσλεϊ σηκώθηκε ένα πρωί, πήρε το αεροπλάνο για Ουάσιγκτον και απαίτησε να δει τον πρόεδρο!
- Κατά τη διάρκεια της πτήσης μάλιστα, ο Έλβις συνέταξε μια εξασελιδη επιστολή που εξηγούσε τους λόγους που τον ανάγκαζαν να εμφανιστεί απρόσκλητος στο κατώφλι του Λευκού Οίκου.
- Το πρωινό της 21ης Δεκεμβρίου 1970 ο Πρίσλεϊ έκανε την εμφάνισή του στις πύλες της προεδρικής κατοικίας, παρέδωσε την επιστολή στους φρουρούς και περίμενε.

Διάσκεψη του Πότσδαμ

- Το απόγευμα της 17ης Ιουλίου 1945 το Πότσδαμ έγινε το επίκεντρο του παγκόσμιου πολιτικού ενδιαφέροντος.
- Οι ηγέτες των τριών μεγάλων συμμαχικών δυνάμεων έλαβαν καθοριστικές αποφάσεις για το μέλλον της ηττημένης Γερμανίας σηματοδοτώντας το τέλος του Β' Παγκόσμιου Πολέμου.
- Τσώρτσιλ (Μεγάλη Βρετανία) – Τρούμαν (ΗΠΑ) – Στάλιν (Σοβιετική Ένωση)

Κλίντον - Κένεντι

- Στις 24 Ιουλίου 1963 ένας 16χρονος νεαρός, ο Μπιλ Κλίντον ανταλλάσσει χειραψία με τον 35^ο Πρόεδρο των ΗΠΑ, Τζον Κένεντι.
- Ο νεαρός εκπροσώπησε την πολιτεία του αμερικανικού νότου, Αρκάνσας, όπου γεννήθηκε και μεγάλωσε.
- Ήταν απ' τους λίγους υποστηρικτές που είχε ο Κένεντι στον νότο, όπου τον θεωρούσαν υπερβολικά «γενναιόδωρο» προς τους μαύρους.
- Τέσσερις μήνες μετά τη χειραψία, ο Κένεντι δολοφονήθηκε και ο νεαρός θυμάται τη στιγμή που το έμαθε. Βρισκόταν στο σχολείο και τους ανακοίνωσε ο καθηγητής τους.
- Ο Κλίντον υπηρέτησε ως ο 42^{ος} Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών από το 1993 έως το 2001.

Νταϊάνα

- Στις 19 Απριλίου του 1987 η Νταϊάνα επισκέφθηκε το μεγάλο νοσοκομείο Middlesex του Λονδίνου, ένα από τα πρώτα νοσηλευτικά ιδρύματα της Μεγάλης Βρετανίας που φρόντιζαν ασθενείς με HIV και AIDS.
- Εκείνη την ημέρα η Νταϊάνα έκανε μία απλή κίνηση, η οποία έμελλε να γράψει ιστορία, αλλάζοντας σημαντικά τον τρόπο που η κοινωνία έβλεπε και αντιμετώπιζε τους ασθενείς με AIDS.
- Η Νταϊάνα έκανε χειραψία σε ασθενή με AIDS, όταν όλοι πίστευαν ότι η νόσος κολλάει με το άγγιγμα.

Πηγές

- <https://el.wikipedia.org/wiki/>
- <https://www.tanea.gr/2020/08/25/people/poia-einai-i-istoria-tis-xeirapsias-apo-symvolo-symfonias-kathimerinos-xairetismos/>
- https://www.huffingtonpost.gr/entry/e-archaia-istoria-tes-cheirapsias-sten-archaioteta-edinan-ta-cheria-ya-enan-entelos-diaforetikoloyo_gr_5c821c91e4b08d5b7860272a
- <https://www.pressing.gr/retro/xeirapsia-i-istoria-tou-xairetismoy-pou-kindyneyei-logo-koronaioy/>
- <https://www.mixanitouxronou.gr/giati-i-cheirapsia-quot-epezise-quot-meta-apo-thanatifores-pandimies-ti-dilone-i-anoikti-palami-poia-i-simasia-tis-ston-omiro/>